

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak			
Helyben		Világra	
Egész évre	12 korona	Egész évre	20 korona
Fél évre	6 "	Fél évre	10 "
Negyed évre	3 "	Negyed évre	5 "
Egy hóra	1 "	Egy hóra	2 "

Felelős szerkesztő
Kutasi Imre.

Szerkesztőség Csapó-utca 9. sz.
Kiadóhivatal Csapó-utca 9. sz.
Hirdetések a legmérsékeltebb Árszámítás mellett vétetnek fel

Nemzeti ideál.

Debreczen, decz. 3.

Gróf Széchenyi István élete és művei, Kossuth Lajos lángoló hazaszeretete, Deák Ferencz bölcsessége, báró Eötvös József fenkölt gondolkodása, Irányi Dániel szabadelvűsége és Vaszary Kolos emberszeretete mély, gazdag tárházát nyújtják a fiatalságnak a nemzeti idealizmus kultuszának hazafias műveléséhez.

És hazánk ezeréves történetének hány dicső és mennyi lelketemelő, szívet nemesítő eseménye és mozzanata szolgál tiszta forrásul e kultuszunknak. A tudomány szeretet, a szakmunkásság, az önművelődés nem ambíciója pedig mily magasra emelik a fajunk és nyelvünk iránti szeretetet, a haza szolgálata iránti kötelességérzetet!

De fiatalságunk egy része másutt keresi ehhez az eseményhez a színeket. A kép, melyet így maga elé rajzol, szintén szépnek, magasztosnak látszik... de csak látszik, mert a színök, ha mélyebben tekintünk rájuk, gyengék és elmosódók, a kép tárgyában pedig nincs meg a realis igazság meggyőző ereje s így a hatás is csak pillanatnyi, csak időszertű.

Egy-két a felekezeti gyűlölség harcában ismertté vált fiatalember ügyesen megkomponált, tetszetős megírt és csillogó

phrasisokkal földiszított röpiratban társai elé tárja „nemzeti ideál” ezimen azt az irányt, melyet a mai fiatalságnak követnie kellene. Ezer ifju a hazafias cél felé törekedve, a röpirat lelkesítő hatása alatt, mint követendő programot, alá is írja azt.

De csakhamar kétely támad az iránt, vajjon realis igazságot foglal-e magában a kitűzött program s összefér-e államiságunk egyik legértékesebb, alapvető biztosítékával, a szabadelvűséggel és nem gyengíti-e ama nagy elvek erejét, melyeket dicső szabadságharcunk hagyott ránk örökségül? Kétely támad, mert a színek közelebbről nézve, gyengék és elmosódók; hisz a kik élénk rajzolták, a felekezeti gyűlölség harcosai voltak, a kik dicsérték és magasztalták, a néppártot követték, mely pedig egyoldalúságával, a nemzetiségekkel való kaczerkodásával és reakzionarius törekvéseivel nem éppen alkalmas a hazafias idealizmus példaképekül szolgálni és a kik hatása alatt nagy emberekké emeltettek, egy Zichy Nándor, Molnár János és Rakovszky István mégis csak nem képeznek világító oszlopokat, még ha a vallásosság fénye és a hal glóriája ragyogná is őket körül.

A „nemzeti ideál” programja e kétely folytán nem egyéb tehát kísérletnél, vagy egy politikai párt taktikai fogásánál. Értéke, becse, maradandósága mindjárt

problematikussá vált, mihelyt a néppárt azt magáévé tette és Rakovszky István azzal dicsekedett el, hogy az ifjuság velük van.

De a mi valóban igaz és értékes, annak hatása bensőleg, vagy külsőleg nyomban észlelhető látnunk kell intéző, elkötvő vagy vezérlő erejét itt is, ott is. tettekben eszmékben, szellemben. És én hiába várom a nemzeti ideál ezt a teremtő, irányító erejét, sehol sem látom annak nyomát. A párhaj mániájának terjesztését, az egyesületekben dúló viszályok további felszítását és az antisemitizmus nagyképtűkövetését, vagy a liberalizmus nagyképtűköntő fitymálását csak nem tekinthetem eredményeknek! Egy nagy phrasis az a röpirat, semmi más, a melyért, bizonybizony mondom kár csivakodni, veszekedni; — eloszlik az csakhamar, mint a buborék.

Hazánk történetéből, nagyjaink példái ből és a komoly, férfiasan törekvő munkásságból merítsék fiainak a nemzeti idealizmus kultuszának erejét. A szabadság, jog és vallás egyenlőség, az ember- és felebaráti szeretet örök fénye világítsa utakon és semmi más ne vezérelje őket, mint az, hogy: „a haza minden előtt!” Csakis ezzel lehet nagygyá a hazaszeretet, mely a nemzeti ideál, a hazafiai eszményiségnek fényt és meletet osztó alapeleme.

Merem hinni, hogy a kik a nemzeti

Tarcza.

A czélnál.

Nem vagyok már többé a régi
A vig, a gondtalan fiu.
Kilobbant már a láng szivemből
Befüldte helyét a hamu.

A mig dalolva jártam szerte
Az élet rózsás mezején,
Nem érezem a fájdalmat ha
Élet tövisbe léptem én.

De imo most, a czélhoz érve,
Csaldóva nézek szertesztét.
S érzi lelkem száz fájdalommal
Az ntnak — mindegyik sebét.

Schwarz Dániel.

Szerelem.

Irta: J. H. Rosny,

Kétségtelen, — mondta Desile, — hogy a gyermekek szerelme csak ösztönszerű előérzete a jövő szenvedélyeknek. Olykor ez az előérzet nagyon közelesik a valósághoz. Menyi határtalan boldogság vagy boldogtalanság sugárzik a gyermekleány tekintetéből néha! Tu dok erre egy érdekes esetet:

Pierre barátom egy kacér nővel járt jegyben aki minden előnyét a legnagyobb tökélylyel tudta érvényesíteni, Egyike volt azoknak

a nőknek, akiket, — hogy úgy mondjam — a szerelem oroszlánnóinek lehetne nevezni. Ismerik minden mozdulatokat, minden mosolyukat; tanulmányozták a szemük játékát tekintetük reflexióját s mint az ügyes szem fényvesztők a csábítások finom raffinált műanszainak egész raktárával támadnak szerelmes ellenfelükre. Nem tudom vajon csakugyan oly mélységes szerelmet érzett e Pierre a hölgye iránt; az azonban művészi leleménnyel tudta a férfi lelkét magához bilincselni, lángba borítani az érzakeit, — olykor csak a ruháinak halk suhogásával is. Mielőtt csak egy csókot is engedett neki, úgy tartotta fogva, mint egy courisane.

Pierre napjában kétszer látta a menyasszonyát. Ilyenkor úgy sietett hozzá, mintha valami ellenáthatatlan erő vonzotta volna a nőhöz.

Egy délután, Pierre látogatásának rendes idejében, Jeanne — a menyasszony — nem volt otthon. Az eset már többször ismétlődött; szeszélyből-e vagy számításból, hogy leendő férjét már eleve hozzászoktassa apró szeszéyeihez: azt Pierre természetesen nem tudta.

Ez a távollét azonban mély fájdalmat okozott neki. Szomorúan járt-kelt a szalóban, hol egy tizenkét éves gyermek, Jeanne cousineja, fogadta a látogatót. A bájos gyermek átlátszó kék szemében nagy bánattal nézte a férfi fájdalmát. Olyan volt, mint egy mesebeli kis tündérkirálynő, a ki trónját veszítette: szomorú, csendes és gondolkodó.

Pierre, ügyet sem vetve a gyermek je-

lenlétére, szóltan türelmetlenséggel mérte a szobát lépteivel.

A kis leányt egyszerre megindította a részvét és halk hangon szólította meg néje vőlegényét.

— Jeanne nem fog eljönni.

Rémegő hangja és tekintetének melanc holiája meglepte Pierret. Megállt, ránézett; aztán jóságos hangon kérdezte:

— Honnan tudod ezt te?

A kis hölgy lehajította a fejét és halkan susogva válaszolta:

— Bizonyos vagyok benne.

Pierre összereszt; egy sejtelen vilant át a gondolatain, a féltékenységnek egy árnyéka, melyet a jövő vetett előre a lelkében. — Egyszerre nyomorultnak, boldogtalannak érezte magát. — Maga előtt látta jövő életét, mely telve lesz a gyanu kinjával, — rettenetes jelenetekkel, — amik megmérgezik a házaselet örömeit és szeméi előtt birtelen telmerültek egy képzeltbeli alak körvonalai, Jeanne szeretője, aki meg fogja lopni az ő szerelmét, ha majd Jeanne a felesége lesz... A szalon homályában tekintete összetalálkozott a szomorú leányka tekintetével, aki beszéees némasággal, mosolygó fájdalommal az arcán, a boldogtalan férfi felé fordult...

Almodozva, mintha önmagához szólna, mormogta Pierre:

— Szép kis angyal! te bizonyára nem váratnád meg azt, akit szeretsz...

A leány alig hallhatóan susogta:

— Oh nem, rettenetes fájdalmat okozna nekem, ha megkésve jönnék el hozzá...

És szeméi megteltek könnyekkel, a gyer-

ideál programjéért lelkesednek. azok is mind így gondolkodnak, de a módok és eszközök nem lévén helyesen megválasztva téves utra kerülnek vele, hol világosság helyett setétség uralkodik és a hazafiuság oltára helyett idegen bálványokat találunk. E program színeiben én, édes fiam, soha se nyered el érdemszerint a nemzeti ideál jellegét!

Vármegyei bizottságok választása.

Debreczen, decz. 3.

Az ország jelen politikai és kulturális viszonyainak komoly számbavevésével a közigazgatás alapfogalmainak, valamint céljának, hivatásának és eszközeinek kellő méltatása mellett, azt a törekvést, hogy az intelligens elem esetleg tisztán a virilisjog gyakorlására szoríttassék, éppen nem helyeselnék, sőt egyenesen károsnak tartjuk. Az a könnyen áremletté is válható szempont, »ha választunk, ne urat, hanem polgárembert válasszunk,« egyoldalúságánál fogva nem helyes, nem üdvös és éppen olyan jogtalan, mintha valaki a nép teljes kizárását kíváná.

Hogy maga a nép is részt akar venni a törvényhatóság belételeiben, azt a jogegyenlőség elvénél fogva és a közteherviselésből kifolyólag csak helyeselnünk lehet, de egyszer már azért is, hogy közvetlen szemlélője legyen a megyei adminisztrációnak s ne maradjon felettébbre is az a hit, az a passzív megadódás, hogy minden ellenők és nélkülözök történik; az se kárhóztatható, hogy az eddiginél nagyobb számmal kerüljön be, mert csak e módon vihető ki, minden gyanu, megszólas és az erőszakoskodás lát szama nélkül a községi ügyek rendezése, a köznépp javára szolgáló szükséges reformok, a közreműködés által bizonyos mértékben ők is felelősek lévén a tett és teendő intézkedésekért. Az aránylagosan szükséges

mek könyeivel, amelyeken át azonban egy női lélek mélysége tükröződött.

Pierre régen elfeledte már ezt a jelenetet és megesküdött a menyasszonyával. Csakhamar azonban meg kellett ismernie a legényember csalódásait, aki családi életéről ábrándozott és rózsásnak festette a jövő boldogságát. Az első években Jeanne megelégedett az ártatlan flirtókkal, amikkel a nők nagy ravasszággal csábítgatják a férfiakat, anélkül azonban, hogy hitegetéseiknek komoly alapja volna. Nagy udvar vette őt körül: elegáns, gyakorlott bajnokai a szalonok félkékiben vívott csatáknak; de valamennyi kudarcot vallott. Jeanne erős volt, mint a sziklavár, melyet mi sem képes eldönteni.

Egy napon azonban találkozott valaki, aki erősebb volt nála; mesteribb a csábításban; ellenállóbb, mint a többi. És a várkapui megnyitlak az ellenség előtt.

Egy névtelen levél adta tudtára Pierre-nek az asszony hűtlenségét; sőt megjelölte a helyet is, ahol kedvesével találkozni fog.

Pierret a hír szíven találta, de azután bosszút esküdött. Fegyvert vett magához és azzal sietett a levélben jelzett találkozóra.

Késő délután volt s az égen éppen tornyosulni kezdtek a viharfelhők, mintha az ég is bosszúval volna tele.

részvétel állandósításával, a polgárember is természetes észjárásának segélyével képes lesz a közgyűlési tanácskozásokban érvényesülni, főleg, ha tapintatos és jóakaró tárogatásban lesz része.

De minő kép tárul elénk, szemben a közigazgatás mai igényei és követelményeivel, ha azt annak az eshetőségnek vonalival rajzoljuk magunk elé, hogy a bizottság tagjai felelőse, többsége, avagy csak jó része is a köznépp embereiből fogna állani, részben pedig olyanokból is, kik időközi motívumok által kerültek be?

A ki a községi életet közelebbről ismeri, az tudja, mily édes-kevés ott a józanul, elfogulatlanul, felvilágosulttan gondolkodó és ténykedő, főleg pedig a közérdeknek szolgáló önzetlen elem; viszont mily korlátolt, laza, megbízhatlan és személyeskedő rendszerint a községi polgároknak részvétele és mennyi csökönyösség, nembánomság, gyanakvás szerepelnek a részvétlenségben. A községi igazgatás elég anyagot és teret szolgáltat a nép közügyi tevékenységének s mégis sajnos, azt kell látnunk, hogy kevés kivétellel a legprimitív kötelességérzetet sem képes kifejteni s a hol a képviselőtestületi vagy a községi egyéb ügyeket tárgyzó üléseken élénkség uralkodik, ezt nem a közérdek és az ügyeknek érdemi méltatása idézi elő, hanem nevetséges mellékkérdések körüli vizsaly és személyeskedés, irigység, bosszu.

Azt a szereplést átpiántálva, meg fogjuk majd nem találni a bizottsági tagsági működésben is, mert arra, hogy az »iskolázás« onnát kezdődjék lefelé, népünk szokásai és hajlamainál fogva alig van kilátás. Vagy verszetet kap és erőszakoskodásával megzavarja, vagy megakasztja a közigazgatás rendes menetét, vagy belátva intellektualis fogyatékoságát és az igazgatáshoz való kép telenségét, mint eddig is tette, passiva viselkedik, ami a műveltebb elem hiányánál fogva éppen oly veszélyes lenne, mint az előbb jelzett eshetőség.

Pierre átvágott a réten, hogy mihamarabb elérje az erdőt s az erdő mélyében azt a pavillont, ahol Jeannet kedvesével tette érheti. Az út hosszu volt odáig, hát futni kezdett, nehogy későn érkezék; ezalatt beborult az ég s nehéz esőcseppek kezdtek hullani a magasból.

Végre elérte a pavillont. Előbb nesztelenül körülmélt, ztán észrevett benne egy női alakot. Mint a vadállat, úgy tört be az ajtón, revolverét a jobbában szorongatva... e pillanatban egy kéz kapott az övéhez s egy gyöngéd hang szólalt meg előtte: Ne löj!

Pierre úgy meghökkent, mintha golyó érte volna. Egy fiatal leány sápadt arcuzal állt előtte; szép volt, mint egy mesebeli tündér. ijedt szemeiből pedig könnyek permeteztek.

Fegyvere kihullott a kezéből és megbüvölten nézte a jelenséget. Csak akkor ismerte föl a leánykában Jeanne kis cousinjét.

— Mit jelent ez? Hogyzn kerül ön ide? — kérdezte Pierre.

Két év múlt el azóta, hogy a gyermekleányt utólszor látta. A két év rózsává faszította a bimbót.

— Véletlenül és kíváncsiságból jöttem ide, — válaszolta könnyes mosolylyal a le

De nincs is szüksége népünknek arra, hogy minden erejével átengedje magát a politikai és közügyi szereplésnek. Elvonná ez a lelkiéletnek megfelelő ősi, patriarchalis szokásaitól, azokhoz békésen simuló konservatív hajlamaitól, fokozná igényeit, nevelné terheit, elégedetlenné tenné még inkább a felforgó viszonyokkal s oly eszméket, szociális irányzatokat támasztana, melyek látókörién, kedélyvilágán jóval tul esnek.

Midőn a kérdést e lap keretéhez mérten röviden megvilágítottuk, csak az volt a célunk, hogy a felmerült jelenségre és némi következményeire felhívjuk részünkről is azok figyelmét, kik a közigazgatás rendezésének előkészületeivel foglalkoznak, mert a közigazgatás államosításával minden a közigazgatás menetére befolyással bíró eshetőséggel számolni kell; de a megyebeli intelligens elemet is nagyobb elővigyázat, összetartás és közügyi tevékenységre ösztönözzük, nehogy a minapi választásokhoz hasonló sok, még kellemetlenebb meglepetésekben legyen részünk és a sokak által félt eshetőség ugyan bekövetkezzék.

A boerek szabadságharca.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, decz. 3.

Az angolokat, kik az igazságnak oly esküdt ellenségei, nagyon bántja az, ha róluk valami igaz kiderül. Van is okuk; mert minden ily esetben csak még jobban vesztik tekintélyüket és a művelt társadalomnak róluk táplált jó véleménye csökken.

Igy még mindig nem akarnak belenyugodni azokba, miket róluk Steyn elnök Kitchenerhez intézett levelében írt, hogy t. i. a Graspan melletti csatában a boer asszonyok mögé húzódtak és onnan tüzeltek az ellenségre.

A Daily Mail a hadügyminisztérium megkerülésével, magától Kitchenertől kért és kapott állítólag felvilágosítást, mely szerint az egész hír valótlan.

Ezt azonban a Daily Mail állítja, a há-

ány. — Megtudtam, hogy irtak önnek. Eljöttem tehát, hogy... hogy... óh, hála neked Isten, hogy kellő időben találkoztam önnel!

Pierret előntötte a harag.

— Megakarta őket menteni?

— Nem őket, hanem — öat.

— Engem?... ugyan mit ér nekem most már az élet? A halál volna az egyetlen megváltás számomra...

A leány megriadt:

— Tehát még most is szereti őt? még mindig?!

Pierre emlékeiben egy régi képet támasztott fel ez a felkiáltás; egy víziót, amelyet akkor — szerelmi elfogultságában — alig vett észre. A vízió most újra előtte állott. Különös érdeklődéssel nézett a finom metszetű arcra; odakünn villám hasította át a homályt és fénye bevilágított a pavillom szobájába.

Pierre valamit megmozdulni érzett a lelkében; keze önkénytelen mozdulattal karolta át a karcsu természet. Akkor aztán kisorsrant ajkain a vallomás:

— Élni fogok, de — veled.

boru mellett legvehemensebben állást foglaló angol lap és — Kitchener. Mindkét forrás hitelességéhez, hogy mennyi szó fér, azt a mult már eléggé és elégszer bebizonyította. Steyn elnök aligha hivatkozna Crémier asszonyra és még több Hollandiában élő tanura, ha czáfolattól kellene tartania.

— A Correspondenz Nederland illetékes helyről nyert felvilágosítás alapján valótlannak állítja az angol lapok ama híresztelését, amelyről a mult napokban mi is megemlékeztünk, hogy a boerok a Delagoa- és a Czethal-öböl vonalán nagy mennyiségben kapnak élelmiszert és egyéb hadikészletet. Mi azonnal kételkedtünk e hír valóságában és ki is fejeztük ama nézetünket, hogy ez Németország elleni sakkhuzás akar lenni. Most azután kiderült, hogy az egész koholmány ama gyakori esetnek palástolására van kigondolva, hogy a boerok egész brit szállítmány oszlopokat elvesznek az angoloktól. Minthogy az angolok képtelenek voltak megakadályozni, hogy a boerok a kocsikon vagy vasuton küldött angol szállítmányaikat elvegyék, arra határozták magukat, hogy a nagyobb szállítmányokat Fokvárosból észak felé, a vasutól távol fekvő vidékekre a biztonságosabb tengeri uton juttatják. Különösen a nyugati partokhoz, ahova rendszeres hajóközlekedést rendeztek be. Maritz és Theron boer parancsnokok vakmerő lovasai tehát, kikről csak az imént állították angol lapok, hogy nem lehet őket a tengerpart közeléből elzavarni, nem a boeroktól megrandelt és a szárazföldre csempészendő szállítmányokra vártak, hanem az angolok szállítmányaira lestek és azokat szedegették el.

Egy angol tiszt a Daily Telegraph-ban nagyban törekszik bebizonyítani, hogy a boerok Európából kapnak segítséget és különösen Németországból. Azt állítja, hogy az angolok már sok német zsoldost fogtak el, kiknek nem is volt oly nehéz a boer kommandókat Kelet-Afrika német gyarmatainak és Damariland-on át elérni. Egy amerikai származású fogoly, mikor megkérdezték, hogy került a boerokhoz, azt felelte: könnyen. Egy fokföldi kikötőben kiszált és rövid gyakorlat után elérte a boer seregeket.

Kicsit otromba ez a hazugság: mert vagy keletafrikán át jutnak a boerokhoz iparkodók a sereghez, vagy Fokföldön át. Ha Fokföldön át, — melyet tudvaleg az angolok megszállva és ostromállapotban tartanak — olyan könnyen el lehet érni a boer seregeket, mint az amerikai mondja, minek tenné meg bárki azt az irtózatot kerülőt Kelet-Afrikán át?

E hír érzélatossága ismét könnyen eltalálható.

A Times szerint Bothát az angolok nagyon szorítják. A natali vasutvonal és a Delagoa-öböl közti téren tizenkét csapat működik; nyugati Transvaalban lord Methuen, Kekevich, Hickie ezredesek parancsnoksága alatt álló csapatok, Oranje szabadállam északkeleti részén Elliot hadoszlopai működnek. Nagyobb eredményeket azonban csak úgy érthetnének el, ha a czölöpházakat megsza poríthatnák. Ehez azonban sok munkaerő volna szükséges és így Kitchener kénytelen erősítést kérni az angol hadvezetőségtől.

Elég ügyesen van megfogalmazva ez a — valószínűleg sugalmazott — hír. De igaznak — különösen az utolsó része — igaz lehet. Hogy Bothát azonban olyan nagyon szorítanak az angolok, ez már megerősítésre szorul. Néhány nap mulva Boitna alighanem hallatt magáról, — és a körülánczolt boer hadvezér majd feltűnik valahol az angolok — háta mögött.

Nem az első eset volna.

A lipótmezőről — szigorlatra.

Mikor az örült jelesen szigorlatozik.

Budapest, decz. 3.

A kik könnyen mondanak emberek fölött itéletet, azok szivesen és gyakran ne-

vezik a tudósokat — bolondoknak. Mit szólunk azonban a mostani esethez, amikor az derült ki, hogy egy bolond — nagytudásu, kitünő képzettségű férfi. Az eset roppant érdekes, méjndem páratlan és ahelyett, hogy a maga rejtélyes voltában elhamarkodott itéletet mordanánk fölötté, elmondjuk magát a történetet. Ime így szól: A tudomány egyetem bölcsészeti szakán most folynak az utolsó tanári szigorlat vizsgái. Tegnap az egyik bizottságnál, a mely Hofer Károly elnökből, Alexander Bernát és Fináczy Ernő cenzorokból állott, a többi szigorló között felolvasták L. Győző nevét is.

Általános konsternáció támadt, mert ezt a jelentkezőt — a Lipótmezőről kísérté át egy orvos és egy ápoló a tanári vizsgára. Az orvos előadta, hogy L. Győzőt egyik vidéki városból szállították föl, a hol gimnáziumi segédtanár volt. Gyógyítják, ápolják, de hogy egészséges lesz-e valamikor az esze, azt nem tudják. A fiatalembernek nincsen más hozzátartozója özvegy édesanyjánál, akinak mindon reménye a fia. Végtelenül szeretik egymást s a fiu minden erejével azon volt, hogy gondtalan megélhetést biztosítson számára. Ezért dolgozott, küzdött és tanult, még éjszakának idején is és a tufeszített szellemi munka okozta, hogy L. Győző elmebabajos lett. Még a Lipótmezőn is azt hangoztatta, hogy okvetlenül és feltétlenül becsássák vizsgára. Az intézet főorvosa végre is megengedte neki és így került most a bizottság elé. — Ekszaminálni kezdték. Meghallgatták a teleteit és végén kiadták számára a jeles tanári oklevelet. Nem száralomból, hanem a bizottságnak azon egyhangú kijelentése alapján, mert feleletei egyenesen meglepő készultsége vallanak. L. Győző büszkén mosolygott:

— Most már tanár vagyok!

Néhány jelenlevő ismerőse közrefogta és éljenezni kezdte. Odaszólt nekik:

— Talán megihatnánk a nagy nap öröme egy pohár bort?

Ezre azonban már előállt a tébolyda orvosa és letiltotta róla.

— Nem lehet, most nincs időnk, majd talán máskor.

Aztán kocsiba ült az új tanárral és visszahajtatott a Lipótmezőre szomorú helyre. Az eset — azok köréből, akik tudnak róla, — óriási feltűnést kelt. Ki tudná világos magyarázatát adni?

Megfőzte az urát.

Debreczen, decz. 3.

A marburgi törvényszék rövid idő óta már másodszer foglalkozik ilyen rettenetes bűnpör részleteivel s az az eset, amelyik a napokban került tárgyalás alá, borzalmas részleteivel minden emberei képzeletet fölülmul. A szenzációs bűnpör vádlottai: Germie Aloisia és édes anyja, Kantuschka Mária, valamint ennek első és második házasságából származó gyermeke, Lovrec Ferencz és Holz József, akik a vádirat szerint 1897 jun. 20 áról 21 ére viradó éjjelen Germicz Tamás slavsinaí gazdát, Germie Aloisia férjét közös megegyezéssel és előre megfontolt szándékkal megölték.

A büntény nyomára a véletlen vezetett.

Germie Tamást, aki besorozott train katonának volt, 1900 óta ezrede, mint katonaszökevény körözött. A nyomozás a csendőrség kezébe került s az odavaló szárnyparancsnokság a szökevény szülőfalujában, Slavainában is kutatott Germic után, ahol azt az értesítés kápta, hogy Germicet 1897 jun. 20 án látták utoljára a hozzátartozóinak vallomása szerint jun. 21 én hajnalban külföldre ment ki. A csendőrség azonban nem találta hihetőnek ezt a magyarázatot és a család tagjait letartóztatta.

A vizsgálat folyamán aztán a csendőrség gyanuja alaposnak bizonyult, mert a vádlottakat már az első keresztkérdések vallomására bírtak. Germic Aloisia elmondta vallomása során, hogy az urával rosszul élt 1897 jun. 20 éjjel Germicz, erőszakkal az asszony szobájába akart hatolni. Az asszony ellen állt. Lovrecz Ferencz, az asszony süketnéma mostoha testvére, tanuja volt dulakodásnak, s miután nem tudott testvérén másként segíteni, Germicz Tamást letöltte.

A holttestet ezután a süketnéma levitte a pinczébe és eltemette. Miután azonban attól félték, hogy a holttestet valaki véletlenül megtalálhatná, az öreg asszony azt tanácsolta, hogy ássák fel a hullát és forró vízben addig főzzék, amíg a hústömeg teljesen szét nem málik. Germiczné vallomása szerint ezt meg is cselekedték. Egy éjszakán felhúzták a hullát és a tűzhely nagy üstjén szétfőzték.

Az öreg asszony az üst tartalmát a disznóknak akarta adni, ezt azonban a többiek nem engedték — mert attól félték, hogy az állatok elpusztulnak tőle. Ekkor aztán az egésztest a szemét dombra öntötték. A csontokat, meg a halott ruháit és okmárvaikat elégették. A süketnéma mindenben úgy vall, mint testvére, csak azt teszi még hozzá, hogy kénytelen volt Germiczet lelőni, mert a fejével támadta meg őt.

Az öreg asszony mit sem akar tudni a gyilkosságról, s azt mondja, hogy a holttestet véletlenül fedezte fel a pinczében. Igaz, hogy a kifőzést ő tanácsolta, de azt attól való félelemben tette, hogy gyermekei bajba kerülhetnek. A rettenetes ügyben a törvényszék a következő itéletet hozza: Lovreczet kötélt által halálra, az öreg asszony tizenkét évi, Germicz Alajost négy évi súlyos börtönre ítelték, Holz Józsefet azonban töltmentették.

Kegyelem egy rabkatonának.

Halál helyett másfél évi börtön.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, decz. 3.

A király megkegyelmezett egy katonának, a kit, a hadbíróság halálra ítelt. Az agyonlövés helyett másfélévi börtön lesz a büntetése a katonának, a kit tegnap kísérték a szegedi csillag börtönbe.

A katonát Milanyik Bélának hívják. Milanyik a kassai honvédezed iglói zászlóaljánál szolgált. A szolgálaton kívül sokat részegeskedett s ilyenkor nekiment a béképolgároknak és azokat inzultálta, egy polgárt pedig annyira megvert, hogy az orve-

sok súlyos testi sértést állapítottak meg a sérültön. Mikor a katona részegen vetődött haza, kikötött a katonai őrökkel, mikor pedig azok elakarták fogni, ellenszegült nekik.

Milanyikot hasztalan intették, büntették, a botrányok megújultak. Különösen a polgárokkal való verekedést folytatta szenvedélyesen, meg-megújuló botrányt okozva.

A hadbíró Milanyik Bélát belen-szegülés, súlyos testi sértés, a fegyelem és rend ellen való vétségek és kihágások miatt agyonlövésre ítélte. A kassai hadtestparancsnokaág helyben hagyta a halálos ítéletet. Milanyik szülői ekkor a királyhoz fordultak kegyelemért és a király a katona életének megkegyelmezett és utasította a hadbírókat, hogy az engedetlen katonát elzárásra ítéljék.

A kassai hadbíró erre a bűnös katonát másfél évi börtönrre ítélte. A halálos ítélettel kegyelem útján megszabadult katonát az igazságügyminiszter rendeletére tegnap utalták be a szegedi kerületi csillag börtönbe, a hol az érdekes rab megjelenése érthető föltűnést keltett.

A hadtörvényszék ítélete úgy hangzik, hogy Milanyik mástól esztendei börtönbüntetésének kitöltése után visszaküldendő ezrede Iglón állomásozó zászlóaljához.

Babonás leányok.

Mit mutat az ólom?

debez. 3.

Aki jól figyelt András estéje is s tudott látni az ériékével is sajátos tündérjárást vehetett észre. Csengő hanggal telt meg a levegő a csillagsátor tündöklő fénye szikrázva tört meg a napsugárból szőtt pánczéltözetben s ebben a káprázatos ragyogásban úgy röpkedtek szent András küldöttei, mint tavaszi éjszakákon a szent János bogárcák.

Hőfehér lányzóvak reftékön pedig csöben virasztott az óz-szemű lányserég. Várták az éjjeli harangütést, megtörök a tudatlanság varázsa s rájuk köszönt a titkok föllebentésének órája.

Pislogó gyertyafény mellett ott kuporogtak a kandalló előtt; a földön egy vízzel telt bögre, kezükben pedig pléh-kanál amelyben serceg az ólom-serét, amit édes apa vadász kellekeiből csentek el, maig az öreg délutáni álmát aludta.

Mikor aztán folyékonyvá vált az ólom beledobják a vízbe, s visszafojtott lélekzettel lesik szent András koboldjainak esodatevő kezemunkáját.

Hogy reszketnek, mikor kisedik a vízből az ólomot! Sorbaveszik a szezzélyes figurát s keresik az értelmét. Facsopsrtok árnyas bokrok között előtűnedezik egy elrejtett házikó (a szerelmes lány szem így látja legalább) s kész a találgatás rögtön; az ólom kastélyt jelent. Megkeresik akkor a tulajdonosát is hozzá, s nincs az a lehetetlen pont apró figura, amelyikre rá ne fognak a dalias vadász mivoltát.

— Csósz lesz az nem vadász, incselkedik velük az ágyból az idősebbik.

De keveset hallgatnak rá mert tudják, hogy a hitetlenség szól belőle. Hosszu éve-

ken keresztül öntögette ő is az ólomot s szent András csak hitegette, nem váltott be semmit az ígértből.

Majd hirtelen felugrik egy kis pösze és diadalmasan veri össze apró rózsás kacsóit:

— Huszár, huszár, itt ül lovon, tisztán látni oldalán a kardot is.

Kemény lehet az a szüzi fekhely, mert rosszmájú lakója most is talál valamit amivel elronthatja az örömet.

— Eppen olyan a lovasrendőr annak is kard van az oldalán és lóháton jár.

Akire titkos órán gondol a lányzúv az mind megjelent ebben a kavarodásban. Ott volt tisztán mutatta magát, megálapította személyazonosságát a többi baba is mert hát az látja a bohó lányzúv mindezekben akit akar s aki kedves édes ömagának.

Es a lányzúvek filozófiája, s bizony-bizony vétkezik aki megzavarja benne őket.

... Hajnalodott már odakünn az idő, leült a nedves párázat mikor véget ért az álmodozásszerű boldogság s visszaröppentek a boldok abba a végtelenségbe ahonnan előbujtak.

Jó öreg szent András örvendező szívvel fogadta jöttüket s megkérdezte a vezető jüktől:

— Hogy sikerült az éjjel?

A csöppnyi kobold meglebegtette szárnyait, s az elragadtatás hangján kiáltott fel.

— Uraim! Soha annyi szerelmes szívű lányt nem láttam még mint Kolozsvárt. Egyik nek a szive forróbb mint a másiké akárcsak az ólom, amit öntögtök! Figyelmedbe is ajánlom farsang idejére a kolozsvári lányokat légy kegyes közbenjáróssal odahatni, hogy Orbán anyakönyverető érdemelje ki a folytonosan működő jelzőt.

A mire nyájas mosoly lepte el szent András arcát, s mondá:

— Ugy legyen, édes kis koboldom!

NAPI HIREK.

— Hajdumegye és Debreczen küldöttsége a miniszternél. A Debreczen—Tokaji, a Debreczen—m. szigeti transversális ut kiépítése ügyében ma Hajdumegye és Debreczen város küldöttsége felkeresi a kor. minisztert. A küldöttséget Rásó Gyula kir. tan. alispán vezeti és a hajdumegyei tagokon kívül Debreczen képviselőjében Komlóssy Arthur fő jegyző és Aczél Géza főmérnök vett részt a küldöttségben. A küldöttség tagjai a tegnapi délutáni gyorsvonattal utaztak Budapestre.

— Városi kör Debreczenben. Debreczen város törvényhatósági bizottsági tagjainak körében — értesülésünk szerint — mozgalom van készülődésben, amely egy városi kör alapítását célozza. A körbe csupán a törvényhatósági bizottság tagja léphetnek be.

— Célja lesz hogy a bizottság tagjait gyakorta összehozzó, az érintkezést egy másközt elősegítse. A körben aztán minden városi ügyet alaposan előrebetárgyalnak: pártatlanul az ügy érdekében jó eleve megvitatnak hogy aztán a rövid egy-két napra terjedő közgyűléseken a tárgysorozatba felvett ügyek minden fázisa tisztán álljon a bizottság tagjai előtt.

— Elhunyt művész. A városszerző általános becsülésnek és tiszteletnek örvendő Foltényi Vilmos nyugalmazott színművészt súlyos vesztés érte. Forrón szeretett neje Szabó Amália volt híres színművész ma reggel életének 73-ik évében hirtelen elhunyt. A nyugalomba vonult művésznek temetése e hó 5 én lesz. A jó Foltényi bácsi gyászában mi is szánakozó szívvel veszünk részt.

— Bölöny-pár balesete. Nagyváradról írják: A népszerű Bölönyi párt tegnap délután balesett érte, mely nem volt — nagy szerencsére — komolyabb következményű. Szilassi kastélyukból hajtottak be Nagyváradra kocsi. A kocsi Bölöny József és neje Wass grófnő ült. Vizesgyán és Kötögyán között a kóti vonat ment el a kocsi mellett. A lovak a hótól fehér mezőn megijedtek a füstölő, fekete szörnnyetegtől. A kocsi nem tudta féken tartani a megvadult paripákat, melyek a kocsit berántották egy nagy töltés árokba. A kocsi fölberult, de a bentülőeknek semmi bajok sem lett, csupán Bölönyné urnő kapott arczán egy kis karczólást. Köröstarjanban új lovakat kellett a megvadult lovak helyett a kocsiba fogni.

— A Rigó-pár Párisban. Párisból írják, hogy Rigó Jancsi és szépséges hercegnője odaérkeztek. A Rigó pár most egészen új szerepben fog bemutatkozni Párisban. Ugyanis tegnap kezdtek tárgyalni a párisi esküdt bíróság előtt egy Henry Gilmour nevű ausztrál ember szennázás bűnyűjét, s ki né hány hónap előtt gyilkossági kísérletet követett el Louise Kolb párisi színművész ellen. Ez utóbbi a tárgyaláson nem jelent meg, minthogy még most sem épült fel sebeitől, de ott lesznek helyette Chimay hercegné és Rigó Jancsi, a kik az utóbbi időben Kolb Lujzával szorosabb barátságban állottak és a kiket egyes körülményekre nézve tanukként fognak kihallgatni.

— Casino estély. A debreczeni casino, vizalmi bizottsága által, a folyó 1901 évi december hó 7-én, szombaton, a casino helyiségeiben, társas vacsorával egybekötött táncestélyt rendez, melyre — minthogy ez estélyre külön meghívók nem küldetnek szét: — a T. casino tagokat és családjukat ez uton hívja meg a választmány. — A társas vacsora kezdete este fél 9 órakor, — étkezés étlap szerint.

— Borzalmas lelet. A San-Marco hercegnő született Nákó Miléna uradalmának csanádi erdejében a múlt héten kezdődtek meg az erdei vadászatok és ez alkalommal az egyik hajtó közel a Maros parthoz egy levágott emberfejet talált. A hajtó a fejet magához vette és bevitte a találkozás helyére, ahonnan azonnal beküldtek a járásbíróhoz. A fej hátsó részén, amelyen a falevelek közt feküdt, még a puharészek megvannak, de az arcz felől csak a pusztá csont látszik. — A legszigorubb vizsgálat sem volt képes megállapítani sem az élettelen állapotát, sem azt, hogy a puha részek leázás, vagy ragadozó állatok falanksága által tüntek-e el. A titokzatos fej ügyében a vizsgálat folyik.

— Zendülés a tagosítás miatt. Derecskéről írja levelezőnk, hogy a most folyó tagosítás következtében, valóságos zendülés tört ki a községben. A polgárok nagy része, folytonosan ellenezte a földék tagosítását, míg az intelligensebb elem a tagosítás mellett foglalt állást. A parasztok, minél inkább közeledett a tagosítás ideje, annál fenyegetőbb állást foglaltak el az uri osztállyal szemben.

Minnen pant...
getnek és m...
történt ebből...
tek egy tanít...
lábába fúród...
csendőrt hál...
nagy vezetés...
ügyében a v...
szolgabíró ve...
még véreseb...

— Szer...
sulat két kit...
Zilahy Gyula...
gatója. Az e...
kegyelméből...
a vidék leg...
Sarkady Als...
kus. Zilahy...
Szabó Irmát...

— A M...
tett zenemű...
léklettél me...
Dr. Vajda E...
szerű ismor...
veket közöl...
Kirchner El...
silyben tarto...
ár félévre 4...
pártolásra é...

— Meg...
évas fia, eg...
lád gyermek...
a földesur á...
kiosztották...
Hat nap mu...
szelén meg...

— Az...
hogy Sáro...
küldik a pé...
A kis Kukó...
koronát kü...
maga 7000...
lédöket a...
Legutóbb n...
nemesi bir...
takaros tó...
hordják s...
alacsony a...

— Ok...
kis ázsia E...
slati láva...
tak. Domb...
kzák, hidal...
A szíriai F...
természeti...
gedélt, m...
kaszte.

— Ut...
mint Berlin...
andóan le...
gyermeket...
teljesen k...
előgta, de...
szembesít...
gyermeket...
Az utoná...
zik el.

— E...
Pólya kor...
életét a...
akiról itt...
ügye ak...
létkelen d...
haza is k...
zött kísé...
apja még...
hogy szé...
temették...
tőjében. I...
tóriája, ak...
abba, hog...
ebben a...
édes apj...
sírca és...
Két éjsza...
madik vi...

Minnen pantallós embert megölésével fenyegetnek és már egy gyilkossági kísérlet is történt ebből kifolyólag. Tegnap este belétek egy tanító ablakán és a golyó a tanító lábába fúródott. A községben egész csapat csendőrt helyeztek el, Kúinics csendőrhadnagy vezetése alatt. A gyilkossági kísérlet ügyében a vizsgálatot Frater dérecskei főszolgabíró vezeti. A holnapi nap folyamán még véresebb zavargásoktól tartanak.

— Szerződöttesek. A debreczeni színház két kitűnő tagját szerződtette a minap Zilahy Gyula az aradi színház jövővő igazgatója. Az egyik Szabó Irma, ez az Isten Kegyelmeiből való színésznő, aki tudvajévőleg a vidék legteketségesebb naivája; a másik Sarkady Alsdár a kiváló naturbus és komikus. Zilahy feltétlenül jól választott amikor Szabó Irmát és Sarkadyt szerződtette.

— A Magyar Lant ezen élénken szerkesztett zenemű folyóirat 8 ik számazzenemű melléklettel megjelent Dr. Angyal Armand. és Dr. Vajda Emil szerkesztésében. A lap szak szerű ismertetést, s a folyóirat érdekes műveket közöl: Dr. Angyaltal érzelmes dalt, Kirchner Elek és Moyzes Miklóstól magasabb szinten tartott zongoradarabokat. Előfizetési ár félévre 4 korona. Ez olcsó s tartalmas lap pártolásra érdemes.

— Megfagyott gyermek. Radics János 11 éves fiú, egy szegény babocsai munkáscsalád gyermeke a minap hajónak állt be egy a földesur által vadászatnál. Mikor a béreket kiosztották, a kis Nadicsot nem találták sehol. Hat nap mulva találták a szegény fiút az erdő szélén megfagyva.

— Az amerikai pénz. Bártfáról írják, hogy Sáros megye egyes falvaiba özönével küldik a pénzt az Amerikába szakadt tótok. A kis Kukó községbe november 15 ig 55,000 koronát küldtek. Egy ott maradt a szony maga 7000 koronát kapott. A határban levő földesket a kukóiak már mind megvették. Legutóbb magukhoz váltották az Erdődiék nemesis birtokát is. A megmaradt pénzt a takáros tótok a bártfai takarékpénztárba hordják s ott annyi a pénz, hogy ugyancsak aacsony a kamatjáb.

— Okori lelelek Sziríában. Aleppóban, a kis ázsia Emrätz hegyes lábainál egy földalati láva által eltemetett városra bukkantak. Domborművü kadu mögött széles utak, hidak, házak vannak teljes épségben. A sziriai Pompéji kiásatására egy londoni természetbuvárokból álló társaság nyert engedélyt, mely a munkálatokat már meg is kezdte.

— Utonálló leány. A borgföldi uton — mint Berlinből írják — egy fiatal leány álándóan lebesen állott és az arra haladó kis gyermekeket megállásra kényszerítette, s teljesen kifosztotta. A leányt a csendőrség elfogta, de büneit állhatatosan tagadta. Erre szembesítették a különböző szomszédfalvak gyermekeivel, mire beismerő vallomást tett. Az utonálló leányt javítóintézetbe helyezték el.

— Egy kis fiú balesete. A győrmegeyi Pólya községben kezdte és fejezte be rövid életét a tizenégy esztendő Nagy Jóska, akiről itt szót ejtünk. Az édesapjának valami ügye akadt a multkor a hatósággal. Jelenlétkelen dolog volt az egész, pár nap mulva haza is került Győrből, anova szüzenyök között kísérték a csendőrok. A Nagy Jóska apja mégis annyira szivére vette az esetet, hogy szegényében öngyilkossá lett. El is temették annak rendje szerint a falu temetőjében. Itt kezdődik a kis fiú szomorú históriája, aki sehogy sem tudott belenyugodni ebbe, hogy apa nélkül, szeretet nélkül éljen ebben a tietlen világban. Ahogy elfődték az édes apját, csak ráborult a frissen hantolt sírra és nem is tudták elmozdítani onnan. Két éjszakán át ott virrasztott sírva, a harmadik virradatkor ott találják megtagyva.

— Széttépték a farkasok. A csikmegeyi Verebesen Stoján Vazul juhászt, ki a falu szélén lakott, széttépték a farkasok. Stoján, aki az anyaállatokkal a zárt istállóban aludt, arra ébredt fel, hogy a kinlévő birkákat valaki zavarja. Azt hitte, hogy tolvajok járnak, felköltötte szolgáját és kiment az udvarba. Az akolhoz közeledve, egy farkast pillantott meg, mely egy birkát marcangolt. Stoján bottal a kezében ráüött az erdosra, de akkor a farkas vonítására az akol mögül több farkas ugrott elő s ezek Stojánt megrohanták s mielőtt az istállóba menekült volna, lerántották a földre és összemarcangolták. A szolgál, a mint a farkasokat meglátta, visszafutott az istállóba s az ajtót elreteszelte. Stojánt ezalatt a farkasok teljesen szétmarcangolták s reggel, a mikor a megrémült szolgál előbujt, — g a z d á j á n a k csak foszlányokban volt ruháját és csontjait találta meg. Ezenkívül a farkasok nyolcz birkát téptek széjjel. Az előljároság intézkedett a veszedelmes állatok pusztítása iránt.

Színház

Színházi műsor.

Szerdán, deczember hó 4-én, bérlet 53-ik szám »B« — A BOR. Falusi történet 3 felvonásban.

Csütörfőköen, deczember hó 5-én, bérlet 54-ik szám »C« — újdonságul először: A VÖRÖS TALÁR. Dráma 4 felvonásban. Irta: Eugène Brieux. Fordította: Zigány Árpád. — felvonásban.

Pénteken, deczember hó 6-án, bérlet 55-ik szám »A« — másodszor VÖRÖS TALÁR

Szombaton deczember hó 6-án, bérlet 56-ik szám »B« — VASGYÁROS. Színmű 4 felvonásban.

Vasárnap, deczember hó 7-én két előadás: délután 3 órakor, félhelyárakkal: OCS KAY BRIGADÉROS. Történeti színmű 4 felvonásban; este 7 és félórákor, bérletiszületben, újdonságul először: SVIHÁKOK. Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzette: Zlehrer F.

* Newyork szépe. Szoyer Ilonka negyedik fellépését is telt ház várta s tapsolva hódolt a hájos, széphangu művésznőnek, aki ez estén, mint a szűzek dandarának vezére, tánczával hódította meg a közönséget. Gracziózus, szép táncz volt ez, tele tüzzel, frissességgel. Dalai is oly szépen csengettek, hogy szinte lázba ejtették a közönséget. Sokat kellett ismételnie dalait és tánczeit. Énekbetétjeivel is nagy diadalt aratott.

Ma lép fel utoljára a nagy művésznő. Angot asszony leányában. Hisszük, hogy ma este is telt ház fog gyönyörködni igazán művészi játékában.

* A vörös talár. Brieux drámájának bemutatását Szoyer Ilonka vendégjátékai miatt péntekre halasztotta el a színház igazgatósága. A bemutató iránt, melynek előre látnivalólag nagy sikere lesz, városszerte nagy érdeklődés mutatkozik, különösen nagy az érdeklődés a bírói és ügyvédi karban. Brieux új darabja mégis érdemli ezt az érdeklődést, mert a dráma az első magyar színpadon nagy sikert aratott. Az újdonság Komjáthynt nagyszabásu érdekes szerephez juttatta, melyben alkalma nyílik a maga teljességében ragyogtatni finem művészetét, mely eddig is biztosította esemény számba menő felléptének sikereit és a közönség

osztatlan szeretetét. A művésznő, ki nagy ambícióval készül a hatalmas szerep interpretálására, saját vallomása szerint az utóbbi tíz év alatt ez az első szerep, mely egyéniségéhez és művészetéhez leginkább talált.

* A svihákok. Egy minden ízében kedves operettre készül a színház dalos személyzete, mely amellet, hogy telve van édes fülbemászó dallamos áriával mulatságos vig szöveggel is bír, a melyen majd kitűnően szórakozhatik a közönség. A svihákok zenéjét Zeiher mesterileg komponálta meg és ez a kedves zene biztosítja számára itt is azt a kedves fogadtatást, melyben a közönség mindenhol fogadta. A svihákok bemutatás előadását vasárnap este általános bérletiszületben fogják megtartani.

A nizzai baklövés

vagy

mindenki gyanus, a ki él.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, decz. 3.

Valósággal botrányos az a felsülés, a mely Nizzában érte a rendőrséget, vagyis azt a három detektivet, a kit oda küldtek, hogy a Rivierára nyomozzák Kecskeméthyt.

A három rendőr ugyanis letartóztatott három Nizzában tartózkodó magyar fiatal embert, abban a hiszemben, hogy Kecskeméthyvel és bűntársaival van dolguk.

Az eset részletei ezek:

Három vagyonos családból származó budapesti egyetemi haligató, Szűcs Imre, Bischitz Gyula és Wellesz Imre, mint már többször azelőtt, az idén is a Rivierára utaztak s ellátogattak Monte Karlóba is. A szerencse kedvezett a világhírű játékbarlang három magyar vendégének, a kik aztán — négy nappal azelőtt — átmentek a monakói fejedelemség területéről Nizzába.

A magyar fiúk még Monte Karlóban észrevették, hogy három uri ember szünet nélkül a nyomukban van, akármerre járnak. Tudták, hogy Kecskeméthy Győző Budapesten sikkasztott s a rendőrség Olaszországban is nyomozza a szökevényt. — Mulattak azon, hogy valamelyiküket a főváros sikkasztójának nézik, vagy mind a hármukat a bűntársának tartják.

A három idegen Nizzába is követte őket. Odaérkezve, a vasuti állomáson meléjük furakodtak, persze azért, hogy a beszelgetésükből ellesenek valamit. A tolokadásban oly kevés óvatosságot tanúsítottak, hogy a három jogász rögtön tisztába jöttek velük.

Szűcs, aki hasonlított Kecskeméthyhez, odasugta társának:

— Attól tartok, hogy itt baj lesz. Ezek még letartóztatnak bennünket s akkor mi lesz a podgyászunkkal. (Ezt Monte Karlóban hagyták.)

Az egyik detektivnek a podgyász szó megütötte a fülét; még jobban figyelt. Halotta is, amikor Szűcs aggodalmát kifejezte, még pedig érthető izgatottsággal.

Több se kellett a három titkos rendőrnek. Rövid tanakodás után kijelentették a jogászok előtt, hogy letartóztatják őket. Szűcsre azt mondták, hogy ő Kecskeméthy Győző, a másik kettő meg bűntársa.

A fiatal emberek hevesen tiltakoztak a letartóztatás ellen s előszedték igazoló irásait, de mindhiába.

— Vén rókák vagyunk mi uracskaím — mondta az egyik titkos rendőr, — Minket nem lehet becsapni. Egészen ráillik a Kecskeméthy személyleírása erre, aki Szűcs Andornak hazudja magát.

A rendőrök aztán siettek táviratozni Budapestre, hogy elfogták Kecskeméthyt. — Másnap Rudnay Béla főkapitány lepecsételt levelet küldött Halmos János polgármesternek, a nizzai híradást továbbította.

Mialatt a főkapitányságon nagy örömmel várták a detektiveket és foglyaikat, a Nizzában letartóztatott ártatlan emberek retentetes kalandon mentek át. Eleinte ellen szegültek, de aztán látva, hogy így nem boldogulnak, beletörődtek sorsukba. A titkos rendőrök hatóságtól hatóságig, városból városba hurczolták a három jogászt, tolonczként. Vigyáztak rájuk, mint a szemük fényére de talán még jobban őrizték a podgyászuakat, Ezeket nem vizsgálták azonnal át, csak ennyit kérdeztek Szűcstől:

— Megvan mind a pénz?

— Meg!

— A többit majd otthon végezzük el.

Külön szakaszban, meglehetősen feltűnést keltve, szállították Budapestre a foglyokat.

Tegnap, csütörtökön reggel érkezett meg a társaság a déli vasut vonatán. A detektivek a kiszállás alkalmával azzal tetézték durva eljárásukat, hogy gyalog akarták bekísérni a három előkelő fiatal embert, ha ők maguk nem fizetik a kocsis árát. — De azok kifogytak már a türelemből s így szóltak:

— Bizony, mi nem gyalogolunk. Ha idáig hoztak bennünket államköltségén, vigyenek csak tovább is.

Végre is nagy óvatossággal kocsihoz rakták a podgyászt s az izgalomtól kimerült utasokat a főkapitányságra vitték.

Ott azonnal vallatásra fogta a foglyokat a vizsgálatot vezető rendőrtisztviselő. Az első kérdése ez volt:

— Hol a pénz?

Erre Szűcs perczeig tartó hahótában tört ki s mikor végre lecsöndesült, ezt a választ adta:

— Hogy hol a pénz? Azt már magam is szeretném tudni.

A rendőrség azonban nem ilyen komikus módon fogta föl a dolgot. A fiatal emberek hiába igyekeztek magukat igazolni, hiába mutatták föl irásaikat, hiába hivatkoztak rokonaikra, ismerőseikre. Egész éjjel vallatták és fogva tartották őket.

Teljes huszonnégy óráig tartott a kínzás. Végre ma reggel ketségtelen alibit és személyazonosságot igazoltak. Ekkor aztán kijelentették előttük, hogy szabadonbocsátják őket. Bocsátatot kértek az eljárásért és lelkükre kötötték, hogy az esetről ne tegyenek említést újságírók előtt.

Szűcs Andor, Bischitz Gyula és Wellesz Imre ma délután fölkeresték dr. Weisz Miksa ügyvédet irodájában és elmondván az esetet, arra kérték, hogy tegyen a nevükben bünvádi följelentést a fővárosi államrendőrség, illetve a három titkos rendőr ellen. Azonkívül kártérítési pört is indítanak.

A három fiatal embert a kényszerutazás által erkölcsileg meghurczolták, de anyagiilag is jelentékenyen károsodtak. Így az egyik nek tegnap délután kellett volna egy irodába belépnie s most már nem foglalhatja el az állást, mert más betöltötte. — A másiknak fontos ügyben vidékre kellett volna utaznia s behizonyíthatóan nagy kárt szenvedett akadályoztatása következtében.

Különlék.

+ Mikor részeg a férj? Nagyon érdekes az az itélet, amelyet egy válópörben mondott a minap egy angol bíró, Ralph Wheeler. Saunders Jennie asszony ugyanis el akart válni az urától azon a czímen hogy mister. Saunders fölöttébb iszákos. Más tanukra azonban nem trdott hivatkozni az asszonyka mint a szomszédasszonyokra, akik azt vallották, hogy Saunders ur csakugyan minden hajnalban részegen vetődik haza. A bíró elutasította az asszonyt válópörével mert nem tudta bebizonyítani a férje részeges voltát: Ralph Wheeler bíró ur véleménye szerint ugyanis egy asszony, aki maga nem részegkedik, sohasem tudhatja egész bizonyossággal megmondani egy férfiről, hogy részeg-e vagy más ok miatt tántorog avagy csak be van csipve és jókedvű. A részegség dolgában csak férfiak lehetnek szakértők és nők véleményére a bíró nem alapíthatja itéletét. Mrs. Saundernek tehát rá kell adnia magát az iszákosságra, csalhatatlan véleményét akár forrálni kedves férjeura állapotáról és döntő okot akar magának szerezni a válásra.

+ Milyen tintával írjunk üvegre? 150 köbcentiméter spiritusban oldjunk fel 20 gramm barna lakkot, amely procezesszuszit hidegben is véghez vihetjük Ezenkívül feloldunk 35 gramm boraxot 250 köbcm. desztillált vízben és a két keveréket lassan összevegyítjük azoknak egymásba öntése által. A festésre elég 1 grmm. Metylénkék. Ha az imént mondotakat pontosan teljesítjük, eredményül szépszinű tintát kapunk, amelyt mindenféle üvegre írhatunk.

CSARNOK.

A gonosz mostoha.

— Regény a népeletről. —

Írta: Szini Péter.

XVIII.

Rabló statárium.

A kis Juliska eltűnését nem vették észre a rablók. El voltak foglalva a vén zsidóval.

Fakgatták erősen, kintoztak mindentéleképen, hogy kivegyék belőle az elrejtett pénzt titkát.

Nem akarták hinni, hogy pénztelen a szegény zsidó.

Egyik rabló előre bejelentette a vezérnek, hogy hat pár ökröt adott el s annak az árát viszi hazafelé.

A vén Izsák mitsem tudott s mert a pénzt nem adhatta át, kénytelen volt tagadnia.

Bizonyosan más emberrel tévesztették össze az egyetlent rablók.

Szorult helyzetében még azt is vallotta, hogy a felesége vitte haza a keresett özszeget.

A gonosz emberek nem hitték neki. Letépték ruháját. Keresték kutatták a pénzt s hogy nem találták, még nagyobb dühre gerjedtek.

— Mit sokadoztok ott vele? — kiáltott egyik rabló. — Tartsátok a tűzhöz. Süssétek meg lábsait, majd fog akkor vallani!

A vén Izsák tehetetlenül fetrengett a földön. Egyik rabló hozzáment s felvágta a kötelékét.

— Beszélj, hol a pénz! mondá. — Ugysem szabadulsz meg innen. Elevenen süttünk meg!

A szerencsétlen zsidó menyre földre esküdözött. Rimánkodó hangja némán hangzott el a rengetegben.

— Hát nem beszélsz? — kérdé a vad tekintetű Pityke Laczi.

— Az Istenre esküszöm — egy krajczárom sincs több.

— Tűzhöz vele! — parancsolta a vezér. Két rabló megragadta a könyörgő embert s a tűzhöz közeledett vele.

Jajgatott a boldogtalan. Az iszonyt félelem halálos veritéket vert ki arczán.

Bizonyosan vége lesz a tehetetlen embernek, ha tűzhöz vitel pillanatában az egyik rabló, ki a tűznél állva az öreg zsidó kínjait, el nem kiáltja magát!

— Nincs a kis leány, elszökött! — Sánta Peti halothalványnyá lett e hirre.

Ledobta a tüzes üszköt, melyet kezébe tartott és a barlangba futott, meggyőződni a hir valódisága felől.

Bejárta a barlang minden zege zugát, de nem találta a kis leányt.

Felordított a sánta rabló, mint a sebzett vadkan és elsápadt arczezal rohant ki a barlangból.

A többiek is odahagyták a tüzet és a barlang nyílása felé mentek.

— Elszökött! Elfutott innen! — ordítá Sánta Peti. — Utánna! még elfoghatjuk! nem haladhatott messzire, hiszen aludva hagytam a barlangban!

Nagy zsivaj tört ki e hirre. A meglepetés pillanatában nem is törődtek a halálra szánt vén zsidóval.

A vén Izsák, mihelyt a rablók szétfutottak, felvászorgott a földről. Éjlt minden része, de nem gondolt most a fájdalommal.

— En Istenem, segíts! — sóhajtott fel. Megindult az erdő pázsitján. de erefe, elhagyta. Egyik gödör mellett felbukott.

— Meghalok! Végem van. Istenem! . . . Gyerem keim, édes gyermekeim! Nem látjátok többé ősz apátokat! . . .

Tehetetlenül vergődött darab ideig a földön.

— Mennem kell, mert ha itt találnak, most még nagyobb dühvel törnek rám! . . . Oh, Jehova, segíts!

A földön csuszva, négykézláb, fáradt, összetört tagjait nehezen vonszolva ment tovább.

Hosszu időbe telt, míg elérte a legközelebbi fát, Megragadta a vastag tölgy kemény kérgét s talpra állott.

Megfeszítette minden erejét s tovább haladt. A félelem az élethez való ragaszkodás ösztöne erőt adott neki.

Az erdő sűrűjében czéltalanul bolyongva végre egy odvas fát fedezett fel.

— Áldott az ur, ki megszabadítja a benne bizót! — kiáltott fel a vén Izsák s hirtelenében bebújt az uduba.

Ott töltötte az éjt s fájdalomtól sajtó teste új erőt gyűjtött a jótékony álom pihenető köblén.

Folyt. köv.

TROP

zletesebbek

TROP

gen jóízű

mánál fog

TROP

lőbb a kö

ber száll

beteges s

TROP

KETS

hető süte

TROP

KETS

nagy fehé

egjobb te

MI

Utbaia

Dr. LASZ

Budapest

TROPON-SUTEMÉNYEK leg-
zletesebbek és a legtáplálabbak.

TROPON-CAKES (Biscuits)

gen jóízű teásütemény, nagy mennyiségű tartal-
mánál fogva nagyon tápláló.

TROPON-KÉTSZERSÜLT táp-
lál-

jobb a közönséges kétszersülnél. Tej, kávé,
ber mellé a legjobb sütemény egészségesek és
betegesek számára.

**TROPON-KARLSBADI-
KÉTSZERSÜLT** zsirtalan és azért
igen könnyen emészthető

hető sütemény gyöngygyomruak számára.

**TROPON-DIABETIKUS-
KÉTSZERSÜLT** elenyésző cukor-
tartalma és

magy fehérjetartalma miatt a cukorbetegesek
legjobb tápláléka.

Minden gyógyszerben kaphatók.

Utbaigazítást ad: **Dr. RÖDER és TSA.**
Dr. LASZLÓ FRIGYES, osztr. magy. Tropon-
Budapest, VI. Gyár-u. 7. és tápliszit-gyárai
urg-B Klosternebu

Vasuti menetrend

Érvényes 1901. Október hó 1-től
— Egységes vasuti idő szerint. —

Debreczen Budapest (M. áll. v.-tól.)

Debreczenből indul		Vonat		Erkezik	
P.-Ladány*	12.— déli	Vegyesvonal	1.28	délután	
P.-Ladány	8.10 este	Személyvonal	9.43	este	
Budapest	9.01 délelőtt	Gyorsvonal	1.50	délután	
Budapest	12.36 délután	Személyvonal	8.10	este	
Budapest	10.27 éjjel	Személyvonal	5.45	reggel	
Budapest	4.16 délután	Gyorsvonal	9.40	este	
P.-Ladány	3.37 "	Tv. sz. sz.	5.34	délután	
Debreczen—M.-Sziget—Kőrösmező					
Királyhaza	5.10 reggel	Személyvonal	2.08	délután	
Kőrösmező	2.56 reggel	Személyvonal	12.41	délután	
M.-Sziget	3.56 délután	Személyvonal	10.50	éjjel	
M.-Sziget	12.17 délután	Gyorsvonal	4.56	délután	
Szatmár-Németi	7.58 este	Tv. sz. sz.	12.03	éjjel	
Szatmár-Németi	6.46 este	Gyorsvonal	8.50	este	
Debreczen—Szerencs					
Szerencs	8.22 reggel	Személyvonal	11.21	délelőtt	
Szerencs	4.01 délután	"	7.03	este	
Szerencs	6.58 este	"	10.43	éjjel	
Debreczen—Füzes-Abony					
Füzes-Abony	4.42 reggel	Vegyesvonal	10.24	délelőtt	
Tisza-Füred	4.21 délután	"	7.56	este	
Debreczen—Nagy-Léta—Vértes					
N.-Léta—Vértes	9.35 reggel	Vegyesvonal	11.16	délelőtt	
N.-Léta—Vértes	4.31 délután	"	6.18	este	
Debreczen—Tisza-Lök					
Tisza-Lök	5.28 reggel	Vegyesvonal	9.17	délelőtt	
H.-Nánásig	4.06 délután	"	7.29	este	
H.-Nánásig	11.20 délelőtt	"	1.18	délután	

* Minden keddén.

Budapest—Debreczen

Debreczenbe érkezik		Vonat		Indul	
P.-Ladány	7.41 reggel	Tv. sz. sz.	6.08	reggel	
P.-Ladány	5.03 reggel	Személyvonal	4.00	reggel	
Budapest	3.36 délután	Személyvonal	9.15	délelőtt	
Budapest	6.26 este	Gyorsvonal	2.03	délután	
Budapest	2.33 éjjel	Személyvonal	7.05	este	
Budapest	11.44 délelőtt	Gyorsvonal	6.50	reggel	
Kőrösmező—M.-Sziget—Debreczen					
Szatmár-Németi	8.46 reggel	Gyorsvonal	6.42	reggel	
Szatmár-Németi	7.32 reggel	Személyvonal	3.45	reggel	
M.-Sziget	12.16 délután	Személyvonal	6.—	reggel	
Szatmár-Németi	6.45 este	Személyvonal	2.47	délután	
M.-Sziget	3.55 délután	Gyorsvonal	11.35	délelőtt	
Kőrösmező	10.12 éjjel	Személyvonal	1.22	délután	
Szerencs—Debreczen					
Szerencs	8.07 reggel	Személyvonal	5.—	reggel	
Szerencs	12.07 délután	Személyvonal	9.03	délelőtt	
Szerencs	7.53 este	Személyvonal	5.10	délután	
Nagy-Léta—Vértes—Debreczen					
N.-Léta—Vértes	7.18 reggel	Vegyesvonal	5.25	reggel	
N.-Léta—Vértes	3.13 délután	"	1.05	délután	
Tisza-Lök—Debreczen					
Tisza-Lök	8.17 reggel	Vegyesvonal	5.06	reggel	
Tisza-Lök	6.25 este	"	2.35	délután	
H.-Nánás	3.30 délután	"	1.30	délután	
Füzes-Abony—Debreczen					
Tisza-Füred	8.— reggel	Vegyesvonal	4.18	reggel	
Füzes-Abony	5.45 délután	"	11.35	délelőtt	

POLGÁR SÁNDOR

magy. kir. szabad. nyert
orvosi mű-és kőzetkerész

BUDAPEST,

VII. Erzsébet-körút 50 sz

Ajánlja dusan felszerelt rak-
tárát sajátgyártmányu or-
vosi, sebészeti és beteg-
ápolás-tárgyakban.

Saját találmányu m. kir.
szabadalmazott Polgárféle

SERVKÖTŐ

haskötő, görsér-elleni gum-
mi-harisnya, orthopédia-ké-
szülékek, műlábak és ke-
zek stb.

Valódi frauczia különleges-
ségek F. Berguerand fils pá-
risi gyárából.

Részletes képes árjegyzék
ingyen és bérmentve.

1577. v. k. szám.
1901.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bírósnak V.
2470/21901 számú végzése folytán
közhírré tétetik, miszerint Dr. Örvös
Lajos részére Fried Lajos debre-
czeni lakostól 56 kor. 20 fill. tőke,
ennek 1901 évi Augusztus hó 14
napjától számítandó 5% kamatai és
eddig összesen 15 kor 76 fill perkölt
ség erejéig 1901 évi szept. hó 30
án bíróilag felül foglalt és 1210
kor. fillérre becsült butorok és
egyebekből álló ingóságok 1901 évi
december hó 18-én d. e. 10 órakor
kezdetét veendő és Szent Anna
utcza 53 szám alatt megtartandó
nyilvános bírói árverésen, a leg-
többet ígérőnek azonnali készpénz
fizetés mellett szükségesetén becs-
áron alól is el fognak adatni.

Debreczen 1901 évi nov. hó 25-én.

Sugar Gyula.
bírói kiküldött.

11295

1901 tkv.

Árverési hirdetmény kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint tkv. hatóság részéről közhírré tétetik hogy Tállyai József és társa vegrehajthatóknak Kovács András és társai elleni végrehajtási ügyében vagy közönség megszüntesé a debreczeni klr. törvényszék a derecskei kir. járásbíróság területén levő a. m. pályi 1-8 sz. j. v. b. n. A 1. 1-2 sz. 118 és 119 h. r. k. t. és kertre 1284 koromában megállapított kikiáltási árban a végrehajtási árverés elrendeltetvén annak fognatosítására határidőül 1901 évi december hó 28-ik napjának d. e. 9 órája Monostor-Pályi község házához kitűzetett. Kikiáltási ár a hitelt becsár azonban az árverésre hitelt ingatlan szükség esetén a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. Az árverezni szán dékszők tartoznak a kiáltási ár 10 % kész pénzben vagy óvadék képes érték papirokban letenni avagy az 1881 LX. t. cz 170-§ értelmében a bánatpénznek bíróság nál előleges elhelyezéséről kiállított szabály szerű elismervényt a kiküldöttnek átadni. Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál és m. pályi község házánál tekinthetők meg.

Kelt Debreczen a kir. tszék mint tkvi hatóságnál 1901 október hó 7 napján.

Harsányi Gusztáv.

kir. tszéki bíró.

Szénásy, Hoffmann és Társa

selyemáruháza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

A karácsonyi és ujévi occassio

november 15-én kezdődik s december 31-ig tart. Többek között a következő cikkek kerülnek eladásra:

Liberty merveilleux, tiszta selyem, több mint 300 színárnyalatban, méterje 75 kr. Mosóbársonyok, méterje 65 kr. és följobb. Lyoni foulard japon és kínai zelyem, méterje 50 kr. és följobb. Mosóselyem, valódi mosható, 80 cm. széles, méterje 95 kr. és följobb.

Taffetas, csikos és kockás, garant, tiszta selyem, méterje 98 kr. Fekete mintázott selyem, garant, tiszta selyem, méterje 85 kr. és följobb stb. stb.

Az occassioárak minden végen számokban láthatók.

Csakis szabott árak. Tulbecslés ki van zárva.

Mintákat vidékre kószsággal bérmentve küldünk, melyeknek a megtörtént választás után való mulhatlan visszaküldését igen kérjük.

Szénásy, Hoffmann és Társa

selyemáruháza
Budapest, IV., Bécsi-utca 4.

Cs. és kir.

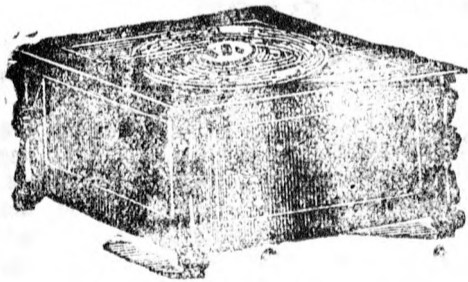

udv. hangszergyár.

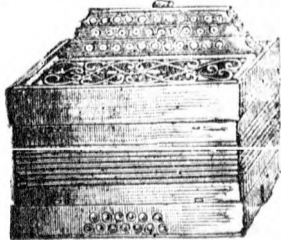
Sternberg Armin és Testvére,

Főraktár és iroda: Budapest, Kerepesi-ut 36.

Minitur-Ariston.

Ezen új találmányu bájos hangszere a leg kedveltebb magyar vagy más nótákat el huzhatja még az is, kinek fogalma sincs a zenéhez. Ára 8 frt 50, a kóták darabja 25 kr.

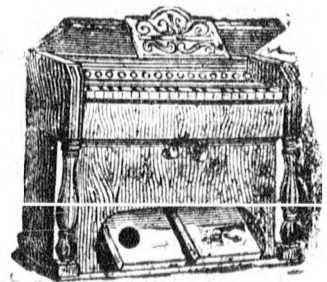
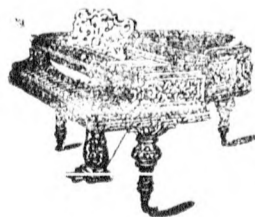
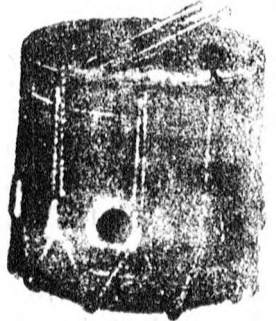

Kitünő hangu harmonikák
3 frittól feljebb 4, 5, 6, 8, 10 frt.

Zongora-termek:

Kossuth Lajos-utca 22.
(Károly-körút sarkán)

Zenepalota.

Dallama csengő, egyenlően tömör erőteljes hangu zongorák a legdusabb választékban.

Mindenütt kitünőnek elismert, saját gyártmányu iskola, szalon és egyházi harmoniumok.

Erard, Feurich, Kern, stb. világhírű zongorák kizárólagos képviselője,

Képes árjegyzék: a) harmonikákról, b) mechanikai zenélő művekről és zenélő dísz tárgyakról, c) az összes egyéb hangszerekről mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, cziterák, harmoniumok, zongorák stbről ingyen és bérmentve küldetk, csak megnevezendő, hogy mitféle hangszerről kívántatik az árjegyzék.

Vendéglősöknek zenélő automata.

Debreczen, nyomatott Kutasi Imre utóda könyvnyomdájában.